

Til lovforslag nr. L 87

Folketinget 2009-10

Skriftlig fremsættelse (10. december 2009)

Integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om ændring af udlændingeloven og lov om aktiv socialpolitik og udlændingeloven (Ændring af reglerne om indvandringsprøven, advokatbistand til uledsagede mindreårige asylansøgere, ændring af ydelsessystemet for asylansøgere m.v.)

(Lovforslag nr. L 87).

Lovforslaget, som jeg fremsætter i dag, indeholder forslag til ændrede regler om indvandringsprøven. Endvidere forslår jeg enkelte justeringer af regler, der vedrører asylansøgers vilkår. Der er tale om anbefalinger fra ekspertudvalget vedrørende forholdene for asylansøgere i andre lande. Endelig foreslår jeg en justering af reglen om karenperiode til værtsfamilier, der misbruger au pair ordningen.

Indvandringsprøven blev – efter nederlandsk forbillede – indført som betingelse for ægtefællesammenføring og som betingelse for at få forlænget en opholdstilladelse som religiøs forkynder m.v. ved lov nr. 379 af 25. april 2007. Lovens regler herom er endnu ikke sat i kraft.

Det fremgår af bemærkningerne, at en udlænding som udgangspunkt skal aflægge indvandringsprøven i udlandet forud for indgivelse af en ansøgning om opholdstilladelse. Det fremgår endvidere, at en udlænding, der opholder sig lovligt i Danmark, f.eks. på grundlag af et visum eller i kraft et visumfrit ophold, vil kunne tilmelde sig indvandringsprøven i Danmark med henblik på at indgive ansøgning om opholdstilladelse her i landet.

I forbindelse med lovforslagets behandling blev der nedsat en tværministeriel arbejdsgruppe, der skulle udarbejde en foranalyse af indvandringsprøven. Foranalysen beskrev bl.a. mulige modeller for et prøvesystem, prøvens økonomiske omkostninger, og hvordan prøven kunne implementeres efter nederlandsk forbillede, men tilpasset danske forhold.

Resultatet af foranalysen viste et behov for at justere reglerne for prøven på nogle centrale punkter – både af hensyn til ansøgerne og af hensyn til en smidig behandling af ansøgningerne om opholdstilladelse.

På baggrund af foranalysens anbefalinger indgik regeringen og Dansk Folkeparti den 6. februar 2008 en aftale om at ændre i lovgrundlaget vedrørende indvandringsprøven.

Dette lovforslag skal gennemføre disse ændringer.

Det foreslås således, at udlændinge, der søger om ægtefællesammenføring, først skal aflægge prøven, når Udlændingesservice har vurderet, at de øvrige betingelser for opholdstilladelse – undtagen kravet om økonomisk sikkerhedsstilling, der stilles som det sidste krav – er opfyldt. Det betyder, at ansøgere, som ikke opfylder de andre betingelser for ægtefællesammenføring, ikke unødigt vil skulle tage prøven.

Jeg skal bemærke, at der også vil være ansøgere, som ikke omfattes af kravet om at bestå indvandringsprøven. Det gælder navnlig tilfælde, hvor et afslag på ægtefællesammenføring vil være i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8.

Lovforslaget indebærer også, at muligheden for at aflægge prøven i udlandet afskaffes. I stedet indføres der en ny type nationalt begrænset visum beregnet for de visumpligtige udlændinge, der skal indrejse i Danmark for at aflægge indvandringsprøven og få færdigbehandlet deres ansøgning om ægtefællesammenføring.

Lovforslaget indeholder derudover forslag om bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om prøven og om prøvens ikrafttræden.

Regeringen nedsatte som led i udmøntningen af regeringsgrundlaget "Mulighedernes samfund" fra november 2007 et ekspertudvalg bestående af repræsentanter for Integrationsministeriet (herunder Udlændingesservice), Udenrigsministeriet, Justitsministeriet og Flygtningenævnets sekretariat. Udvalget skulle kortlægge andre landes asylregler og praksis og komme med anbefalinger til justering af bl.a. forholdene for asylansøgere og afviste asylansøgere i Danmark.

I juni 2009 afgav udvalget sin rapport: Rapport fra ekspertudvalget vedrørende forholdene for asylansøgere i andre lande. Rapporten indeholder udvalgets overvejelser og anbefalinger, hvoraf nogle kan gennemføres administrativt, og nogle kræver lovændring.

Regeringen kan tilslutte sig udvalgets anbefalinger, og lovforslaget skal gennemføre de anbefalinger, der kræver lovændring.

Alle asylansøgere får beskikket en advokat, hvis Udlændingesservice giver afslag, og sagen skal behandles af Flygtningenævnet. Hvis en asylsag afgøres i åbenbart grundløs proceduren, og der er tale om en mindreårig, beskikkes der også en advokat. Det sker i forbindelse med Dansk Flygtningehjælps vurdering af, om Flygtningehjælpen kan tiltræde, at

sagen afgøres i denne procedure. Den beskikkede advokats opgaver er knyttet til asylsagsbehandlingen og ophører derfor ved sagens afgørelse.

Det kan være vanskeligt for en uledsaget mindreårig at overskue sin situation og muligheder efter et endeligt afslag på asyl. Det foreslås derfor, at uledsagede mindreårige asylansøgere får mulighed for advokatbistand også efter asylsagens afslutning. Advokaten vil kunne rådgive den mindreårig i forbindelse med en ansøgning om opholdstilladelse på et andet grundlag og – hvis betingelserne for opholdstilladelse ikke er opfyldt – i forbindelse med tilrettelæggelse af hjemrejsen og en eventuel forberedt hjemsendelse. Med forslaget sikres uledsagede mindreårige asylansøgere således yderligere støtte og hjælp.

På baggrund af ekspertudvalgets anbefalinger foreslås det derudover at præcisere i loven, at unge asylansøgere, herunder afviste asylansøgere, får mulighed for at påbegynde og også fortsætte med en ungdomsuddannelse efter, at de er blevet myndige.

Asylansøgere er normalt omfattet af Udlændingesservices forsørgelsespligt. I dag afhænger størrelsen af kontante ydelser af flere forskellige forhold, bl.a. hvilken fase af asylsagsbehandlingen asylansøgeren befinder sig i, og om udlændingen har forsørgelsespligt over for mindreårige børn. Asylekspertudvalgets undersøgelser har vist, at det danske ydelsessystem er meget kompliceret i forhold til ordningerne i de undersøgte lande.

Regeringen ønsker at forenkle ydelsessystemet og gøre det mere gennemskueligt. Det foreslås derfor, at kontante ydelser

til børns underhold fremover skal være uafhængige af, hvilken fase forældrenes asylsag befinder sig i. Forslaget skal også være med til at sikre børnenes trivsel under opholdet i Danmark og dermed styrke familiens samlede situation, også ved en tilbagevenden til hjemlandet.

Det er regeringens klare politik, at princippet om, at afviste asylansøgere har pligt til at udrejse af Danmark, skal fastholdes. Anbefalingen skal således ikke gælde med hensyn for familier, der har fået afslag på asyl, men som ikke medvirker til udrejsen. Ydelserne for denne gruppe skal derfor ikke forhøjes.

Regeringen finder endvidere ikke grundlag for at forhøje forsørgelsestillægget for familier i den indledende fase.

Endvidere foreslås det, at tillæggydelsen ikke nedsættes, når en udlænding overgår fra at have en verserende asylsag til at være i udsendelsesfasen.

Endelig indeholder forslaget en justering af reglen om registrering af værtsfamilier, der misbruger au pair ordningen.

I dag registreres værtsfamilier, der har misbragt ordningen, først med en karensperiode, når au pair personens opholdstilladelse bliver inddraget på grund af misbruget.

Med henblik på at styrke kontrollen med, at au pair ordningen anvendes i overensstemmelse med dens formål, foreslås det, at registrering af værtsfamilier, der har misbragt ordningen, kan ske uden at afvente, at au pair-personens opholdstilladelse eventuelt inddrages.